Lieta Nr. 112031217

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Daugavpilī, 2017. gada 13.jūlijā

Daugavpils tiesa,
tiesnesis K.Rinčs,
tiesas sēdes sekretāre J.Fedotova,
izskatot tiesas sēdē administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. A/, personas kods /personas kods/, dzīvesvieta /adrese/. , saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175.pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu,

k o n s t a t ē j a

2017.gada 3.jūnijā plkst. 19.40 /pers. A/ ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieka likumīgajām prasībām /adrese/

2017.gada 4.jūnijā Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Daugavpils iecirkņa Kārtības policijas Sēlijas nodaļā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols PF Nr. 976649, /pers. A/ rīcību kvalificējot kā Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 175.pantā paredzēto pārkāpumu.

Latvijas APK 175.pants paredz administratīvo atbildību par ļaunprātīgu nepakļaušanos policijas darbinieka rīkojumam vai prasībai, kad viņi izpilda sabiedriskās kārtības sargāšanas vai dienesta pienākumus.

/pers. A/ tiesas sēdē paskaidroja, ka atradās mājās, bija alkohola reibumā, lamājās ar sievu, kura vēlāk izsauca policiju. To, kas notika starp viņu un policijas darbiniekiem, neatceras.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās.

Tiesa, uzklausījusi /pers. A/, izvērtējusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, atzīst, ka lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Saskaņā ar Latvijas APK 32.panta pirmo daļu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem normatīvajiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Latvijas APK sakopoti administratīvo pārkāpumu sastāvi, kuru sankcijās paredzēti piemērojamie administratīvie sodi. Tādējādi Latvijas APK paredzētajā kārtībā izskatāmās lietas pēc būtības pielīdzināmas kriminālprocesam.

Satversmes 89.pantā noteikts, ka valsts atzīst un aizsargā cilvēka pamattiesības saskaņā ar šo Satversmi, likumiem un Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem. Kā izriet no Satversmes 90. panta, ikvienam ir tiesības zināt savas tiesības.

Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1995.gada 23.oktobra spriedumu lietā „Pfarmeier v. Austria" (Aplication No 16841/90) administratīvo pārkāpumu lietās privātpersonai ir tiesības uz tādām pašām procesuālajām garantijām lietas izskatīšanā kā kriminālprocesā, jo administratīvajam sodam ir krimināltiesisks raksturs. Eiropas Cilvēktiesību tiesas ieskatā, izskatot tādas lietas, jāņem vērā kriminālprocesam pietuvināts standarts.

Latvijas Republikas Satversmes tiesas 2010.gada 7.oktobra spriedumā lietā Nr. 2010-01-01 norādīts, ka administratīvā pārkāpuma lietas pēc būtības ir mazās krimināllietas.

Arī judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka administratīvā pārkāpuma lieta, ievērojot pārkāpuma raksturu un sankcijas atbilstību krimināls fērai, ir pielīdzināma krimināllietai, līdz ar to, izlemjot jautājumu par pie administratīvās atbildības saucamās personas vainu, jāievēro nevainīguma prezumpcija – nevienu nevar atzīt par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīt, kamēr viņa vaina nav pierādīta likumā noteiktajā kārtībā, kā arī visas šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu indivīdam.

No minētā izriet, ka administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā. Proti, jākonstatē Latvijas APK paredzēto objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums: administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse. Savukārt, gadījumā, ja kaut viena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošām pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Tiesa norāda uz to, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir administratīvā pārkāpuma lietā sastādīts dokuments, kurā tiek fiksēts administratīvais pārkāpums. Tas ir dokuments, kas tiek sastādīts, pabeidzot administratīvā pārkāpuma lietas materiālu pārbaudi, kurā konkrēta persona tiek apsūdzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Tiesa, izvērtējot administratīvā pārkāpuma protokola PF Nr. 976649 saturu, konstatē, ka tas neatbilst Latvijas APK 248. panta pirmās daļas prasībām, un tieši, administratīvā pārkāpuma protokolā nav norādīts, kādas bija policijas darbinieku likumīgās prasības, kā arī nav norādīts, kādā veidā izpaudās /pers. A/ ļaunprātīgā nepakļaušanās policijas darbinieka prasībām. Administratīvā pārkāpuma protokolā ir pārrakstīta Latvijas APK 175.panta dispozīcija, norādot, ka personas pārkāpums izpaudās kā ļaunprātīga nepakļaušanās policijas darbiniekam un viņa likumīgajām prasībām. Savukārt, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 175.panta jākonstatē, pirmkārt, personas faktiskās darbības, no kurām var secināt, vai tās bijušas ļaunprātīgas; otrkārt, policijas darbinieka prasības likumība un treškārt, policijas darbiniekam jāpilda dienesta pienākumi. Administratīvā pārkāpuma izdarīšanas apstākļu apraksta neiekļaušana administratīvā pārkāpuma protokolā liedz tiesai likumā noteiktajā kārtībā konstatēt administratīvā pārkāpuma sastāva esamību vai neesamību.

No minētā tiesa secina, ka administratīvā pārkāpuma lietas materiālā nav pietiekošu pierādījumu administratīvā pārkāpuma sastāva esamības konstatēšanai.

Tiesa nevar konstatēt lietā jaunus faktiskos apstākļus, kas nav norādīti administratīvā pārkāpuma protokolā, jo tas būtu pretrunā ar iepriekš minēto Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. pantu un krimināltiesību standartu.

Judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa par to, ka administratīvā pārkāpuma protokolam ir divējāda daba. Pirmkārt, tas ir dokuments, kurā tiek fiksētas procesuālās darbības, norādītas lietas izlemšanai nepieciešamās ziņas saskaņā ar Latvijas APK 246., 248. pantu, kā arī ar protokolu tiek uzsākta

lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā. Otrkārt, protokols atbilstoši Latvijas APK 243. pantam ir vērtējams arī kā pierādīšanas līdzeklis, kas ietver ziņas par faktiem, kas apliecina pārkāpuma esamību. Tātad administratīvā pārkāpuma protokols ir galvenais dokuments, kurā fiksē ziņas par izdarīto pārkāpumu un kuram ir pierādījuma nozīme lietā.

Saskaņā ar Latvijas APK 7. panta pirmo daļu nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesa atzīst, ka ir pieļauti būtiski materiālo un procesuālo tiesību normu pārkāpumi, kurus nav iespējams novērst tiesas sēdē, proti, administratīvā pārkāpuma protokols neatbilst Latvijas APK 248. panta pirmās daļas prasībām. Savukārt nav tiesas kompetencē grozīt administratīvā pārkāpuma protokola saturu. Līdz ar to /pers. A/ rīcībā nav konstatējams administratīvā pārkāpuma sastāvs un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama, pamatojoties uz Latvijas APK 239. panta 1. punktu.

Vadoties no Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[16], 289.[18] panta, tiesa

n o s p r i e d a

izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā par /pers. A/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 175. pantā.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesai 10 darba dienu laikā no sprieduma pieejamības tiesas kancelejā (2017.gada 13.jūlija), iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnesis K.Rinčs